

anstalter end Kjøbenhavn, kun hvis det øvrige Land havde et i Forhold til Folkemængden større Antal Pladser at raade over paa Sindsygeanstalterne, end Staden Kjøbenhavn har, vilde det kunne være til Fordel for Kjøbenhavn at indtræde i Fællesskabet. Men et saadant Tilfælde vil, som sagt, næppe komme til at foreligge for det Første, fordi den øvrige Del af Landet allerede nu er saa temmelig tilbage i Sammenligning med Kjøbenhavn i den Retning, og dernæst ogsaa fordi Forholdet er noget forskjelligt i Kjøbenhavn og udenfor Kjøbenhavn i Henseende til Trangen til at blive af med sine Sindsyge, i Henseende til Trangen til at faae dem anbragte paa Sindsygeanstalter. I den sidste Omstændighed ligger ogsaa Grunden til, at det bliver noget vanskeligt uden videre efter Tallet at parallelisere Kjøbenhavn og det øvrige Land. Thi det er jo ganske vist saa, at Kjøbenhavn har 7—800 Sindsyge paa Bistrup, medens det øvrige Land kun har ca. 1100 Sindsyge paa Anstalterne og, selv om den ny Anstalt bliver oprettet, ikke faar mere end 1800. Thi om ogsaa den ny Anstalt føres ud til sin fulde Størrelse, 700, bliver Tallet kun 1800. Men det maa jo ikke glemmes, at her er to Omstændigheder at mærke, som fremkalde dette og tillige gjøre, at det bliver vanskeligt der at sammensille, og det er for det Første den, at der jo er adskillige Landsdele, forskellige Steder i Landet udenfor Kjøbenhavn, hvor man har kommunale Sindsygeanstalter. Den ærede Taler, som først havde Ordet i Dag, yttrede, at hvis Kjøbenhavn vilde indtræde i Fællesskabet strax, vilde det næppe kunne faae alle sine Sindsyge anbragte paa Statens Anstalter og derved mulig blive sat i den Nødvendighed ved Siden af at have en kommunal Sindsygeanstalt for sit eget Vedkommende. Ja, det er meget muligt! Dertil kan man jo imidlertid svare, at i det Tilfælde er jo netop en hel Del af Landet. Der er flere Amter i Landet, som have ikke ubetydelige kommunale Sindsygeanstalter, som de underholde, foruden at de efter den hidtil stedfundne Ligning have maattet bidrage til de store Anstalter paa Oringe, ved Viborg og Aarhus, og disse Anstalter maa de dog formodes ogsaa at ville blive ved at vedligeholde uagtet den nye Tingenes Orden. Dertil kommer saa den anden Omstændighed, og det er den, at paa Landet er det i langt flere Tilfælde lettere muligt at beholde Sindsyge hjemme, end det er i Kjøbenhavn. Deraf følger altsaa ogsaa det Forhold, som ikke finder Sted i det øvrige Land, at Kjøbenhavn hvert Aar

indlægger 7—800 Sindsyge paa Bistrup, men saa beholder Byen ogsaa næsten ingen tilbage. Der er forholdsvis overordentlig saa Kjøbenhavnske Sindsyge, som leve udenfor Anstalten; men paa Landet er Forholdet helt omvendt. Der er det Minoritetet af de Sindsyge, som er paa Anstalterne; Fleertallet maa man derimod enten beholde hjemme eller se at forsørge saa godt, som man kan, paa de mindre kommunale Anstalter. Dette Forhold er forøvrigt ogsaa meget forklarligt; det ligger i den Forskjel, der nødvendigvis maa være mellem Forholdene i en stor By som Kjøbenhavn og paa Landet. I en stor By som Kjøbenhavn er det forbundet med overmaade store Ulemper at have Sindsyge i Huset, fordi Folk her bo saa nær hverandre og have saa mangfoldige daglige Berøringer med hverandre derved, at der bor en Mængde Familier i hvert Hus. Dette Forhold er ikke til Stede paa Landet; mange Sindsyge kunne der gaa hjemme og kun komme i Berøring med Saa eller Ingen og kunne derfor, naar de ikke ligefrem ere farlige, have uden store Ulemper i Hjemmet eller hos andre Private. Det er derfor en Forskjel, som vistnok maa siges at være grundet i Tingenes Natur og derfor formodentlig vil vedblive at være til Stede og næppe nogensinde vil forandre sig. Jeg mener derfor, at allerede af disse Grunde kan det være meget rimeligt og naturligt, at Kjøbenhavn overhovedet ikke kunde ønske at indtræde i et saadant Fællesskab, men maatte foretrække at blive udenfor. Dertil kommer saa desuden en anden Grund, som jeg ogsaa overmaade godt kan tænke mig for Kjøbenhavns Vedkommende, at Byen nemlig vil beholde sit Selvstyre, som man kalder det, beholde det Gode selv, f. Ex. at kunne bestemme Prisen for Forplejningen paa Anstalten, hvad der indirekte er et meget stort Gode for Byens Befolkning. Forholdet er jo nemlig det, at 3die Klasses Pleie er billigere paa Bistrup end paa Statsanstalterne, og det er jo i Virkeligheden en meget betydelig Lettelse, et meget betydeligt Gode, som Kjøbenhavn saaledes er i Stand til at bringe sine Beboere, at det er raadigt over disse Lagter. Hvis den derimod gik ind i Fællesskabet, maatte den finde sig i, at de bleve bestemte af Lovgivningsmagten og altsaa sandsynligvis satte ens for det hele Land. Dernæst er det jo ogsaa netop af de Grunde, jeg nys anførte, særdeles ønskeligt for Kjøbenhavn selv at være raadig over Betingelserne for en Persons Optagelse paa Anstalten saavel som over det Spørgsmaal, hvor længe den Sindsyge skal beholdes paa Anstalten, om man f. Ex. skal beholde den uheldbefulde Sindsyge hele